

Yleiskaava 2020 (YK0048) ehdotus / TLA

VD/4419/10.02.02.00/2017
HP/TLA/MSI/MKU

Uusi koko kaupungin yleiskaava on ehdotusvaiheessa. Viimeisimmät muutokset ehdotukseen on linjattu 27.2.2020 yleiskaavatoimikunnassa, joka päätti lähettää ehdotuksen tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakuntaan.

Yleiskaavaluonnoksesta ehdotukseen on tehty useita muutoksia niin karttaan kuin määräyksiin. Ratkaisuja on täsmennetty luonnoksen pohjalta laadittujen vaikutusten arviointien, mielipiteiden ja lausuntojen sekä lisäselvitysten kautta. Kaikki vaikutusten arvioinnit, saadut lausunnot, vuorovaikutusraporttiin koostetut mielipiteet sekä uudet selvitykset ovat ehdotuksen liiteaineistona.

Yleiskaavan keskeiset ratkaisut

Yleiskaava 2020 jatkaa voimassa olevan yleiskaavan linjausta kasvun ohjaamisesta kestävästi olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen sitä eheyttäen ja vahvistaen. Samalla ratkaisu säästää maata luonnolle – ja tulevaisuuden muutoksille. Merkittävä osa kasvusta keskittyy joukkoliikennekaupungin kestäväen kasvun vyöhykkeelle, mikä sisältää nykyiset ja uudet asemanseudut sekä Vantaan ratikan uuden kehityskäytävän Aviapoliksessa, Tikkurilassa ja Itä-Vantaalla. Ratikka kytkee kaupunkiseudun verkostoihin myös eriytymiskehityksen uhkaamia alueita.

Toisena keskeisenä teemana on keskustojen elinvoiman parantaminen. Monikeskuksisen kaupungin ytiminä uudistuvat keskustat, joista etenkin kolmessa pääkeskustassa Tikkurilassa, Aviapoliksessa ja Myyrmäessä mahdollistetaan laajentuminen ja tiivistyminen. Elinvoimaksi ei riitä asuminen, vaikka sitä kaikkiin keskustoihin tulee lisää, vaan tarpeen on rakentaa monipuolista sekoittunutta rakennetta: työpaikkoja, palveluita ja viihtyisää julkista tilaa. Yleiskaava mahdollistaa tämän, mutta sen turvaaminen edellyttää vahvaa ohjausta. Kaupan suurimpien yksiköiden sijaintipaikkana yleiskaava suosii keskustoja, koska niissä on vahvin asiakaspohja ja tasapuolinen saavutettavuus eri liikennemuodoilla.

Yleiskaava turvaa riittävät työpaikkarakentamisen mahdollisuudet. Seudun elinkeinoelämän moottorina toimivan lentokentän kasvun edellytykset on yleiskaavassa turvattu niin itse kentän ja sen yhteyksien (mm. ratikka) osalta kuin kentän kasvavien ympäristöhäiriöiden hallinnan puolesta. Muutokset lentomelualueissa ovat suhteellisen pieniä. Aviapoliksessa on varattu tilaa tiiviille keskustatoiminnoille sekä työpaikkaintensiiviselle rakentamiselle, mikä tukee Aviapoliksen ja lentoaseman toimivuutta yhteen.

Yleiskaavan kaupunkirakenteen vyöhykeajattelu näkyy kasvun ja erityisesti asumisen ohjaamisessa. Väkirikkaimmat ja toiminnoiltaan monipuolisimmat kaupunkiympäristöt sijoittuvat keskustoihin ja kestäväen liikkumisen mahdollistaviin paikkoihin. Tilaa edellyttävät toiminnot ja väljemmät miljööt on sijoitettu etäämmälle kaupungin verkostomaisesti levittäytyvästä toiminnallisesta ytimestä. Asuinalueiden luokittelu perustuu sijaintiin vyöhykkeellä, mutta sisältö selviää määräyksistä, jotka ohjaavat mm. tavoiteltavan palvelurakenteen luonnetta ja kaupunkiympäristön laatua. Yleiskaavan suunnitteluteemoissa korostetaan joukkoliikennettä, keskustoja ja tiivistä kaupunkirakentamista. Kokonaisuus kuitenkin piirtää auki sen, että Vantaa kehittyy jatkossakin asuinympäristöiltään vahvasti viihtyisien ja vehreiden pientaloalueiden kaupunkina.

Liikennejärjestelmään yleiskaava ei tuo suuria muutoksia, mutta kaavassa kiinnitetään huomiota erityisesti kestäväen liikkumisen muotoihin. Vantaan ratikka on omalla merkinnällään, joukkoliikenteen runkoyhteys -merkinnät täydentävät mahdollista raitiotieverkostoa ja lentoasemalle on osoitettu uusia raskaan raideliikenteen yhteyksiä. Lisäksi yleiskaava määrittelee seudulliset pyöräilyn baanat sekä

kattavan ulkoilureittien verkoston ja ottaa kantaa myös jalankulun ja pyöräilyn reittien laatuun. Uusi osuus maantiestä 152 Tuusulanväylän ja Hämeenlinnanväylän väliin on seudullinen erityisesti logistiikan tarpeisiin osoitettu yhteys.

Uusi yleiskaava ei olennaisesti laajenna Vantaan yhdyskuntarakennetta aiemmin rakentamiseen osoittamattomille alueille. Ratkaisu turvaa seudullista ja paikallista viherympäristöä sekä luonto- ja kulttuuriarvoja. Yleiskaavaan on määritelty ekologinen verkosto ja merkittävä määrä täydennyksiä luonnonsuojeluverkostoon.

Yleiskaava mahdollistaa kaupungin voimakkaan kasvun, mutta ei täsmällisesti mitoiteta sitä eri alueille, koska sisäänpäin kasvamisen määrää ja ajoitusta on vaikea ennakoida. Yleiskaavan ratkaisut on esitelty laajemmin yleiskaavaselostuksessa liitteessä 5.

Yleiskaavan esitystapa

Oikeusvaikutteinen yleiskaava muodostuu kolmesta kartasta (kaavakartta ja kaksi liitekarttaa) merkintöineen ja määräyksineen. Kaavakartta aluevarauksineen ja linjauksineen kuvaa kokonaisuuden, jota liitekartoilla ”Arvokas kulttuuriympäristö” ja ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet” täsmennetään. Yleiskaavaan kuuluu selostus.

Yleiskaavan varsinainen kaavakartta on laadittu aluevarauskaavana, jotta se ohjaa sujuvasti asemakaavoitusta ja muuta tarkemman tason suunnittelua. Esitystapa on voimassa olevaa yleiskaavaa yleispiirteisempi ja strategisempi. Maankäytön aluevaraukset kartalla on esitetty mahdollisimman laajoina ja yhtenäisinä välttämällä tilkkumaista ilmettä. Yleiskaavamääräykset täsmenävät aluevarauksien ja merkintöjen sisältöä.

Strategisuus tarkoittaa valintoja, priorisointia ja sitä, että yleiskaava piirtää kokonaiskuvaan näkyviin isot ja tärkeimmät kaupunkitasoiset ja seudulliset linjaukset. Kun kuvataan koko kaupunkia koskevia ratkaisuja, on yleispiirteinen esitystapa perusteltu. Yleiskaavalla ei ole mahdollista esittää kaikkia paikallisia vaihtoehtoja luettava yleisilme säilyttäen. Tällä tietoisella valinnalla on tarkoitus pitää kartanlukijan huomio yleiskaavan tarkastelutasolla – juuri niissä isoissa linjoissa.

Yleispiirteinen kaava antaa suuntaviivoja ja jättää joustoa tarkemman tasoiselle jatkosuunnittelulle ja pelivaraa tulevaisuuden uudentlaisille kaupunkirakentamisen ratkaisuille. Suunnitelman raamina ovat kestävyuden kaikki näkökulmat, joiden konkreettinen toteutuminen on paljolti riippuvaista tiedosta, joka päivittyy tällä hetkellä kiivaalla vauhdilla. Strategisilla yleiskaavaratkaisuilla mahdollistetaan myös ne kestävyttä edistävät toteutumisen mallit, joita ei vielä tunneta.

Muutokset luonnoksesta ehdotukseen

Yleiskaavaluonnoksen vuorovaikutuksen ja laadittujen vaikutusten arviointien sekä niistä käytyjen jatkokeskustelujen pohjalta tehtiin useita täsmennyksiä yleiskaavaan. Myös uusilla selvityksillä puoluonnosta ja laihokaviosammaleesta on ollut vaikutusta suunnitelman sisältöön.

Lausunnoista nousi esimerkiksi tarve täsmentää kaupan ohjaamista, naapurikuntiin vaikuttavia ratkaisuja kuten lentoradan linjaus Tuusulan puolella sekä Myös Natura 2000 – verkoston alueet on nostettu omalla merkinnällään näkyviin yleiskaavakartalle. Luonnoksessa Helsingin puolelle ehdotetun Ylästön baanan linjausta on muutettu ehdotukseen niin, että se kulkee Vantaan puolella. Esityslistan liitteenä 6 on vastineet lausuntoihin.

Vaikutusten arviointien suosituksien pohjalta muutettiin mm. kaupan määräyksiä sekä asuntoalueiden ja Vierumäen työpaikka-alueen rajauksia luontoarvojen mukaan. Elinkeinopoliittisen vaikutusten

arvioinnissa nostettiin silti esiin huoli kaupunkirakenteen yksipuolistumisesta. Siksi ehdotukseen on muutettu luonnoksen asumiseen muuntuvia ns. raidallisia alueita asumisen ja työpaikkojen tai kaupan alueiksi. Vaikutusten arvioinneista sekä niiden pohjalta tehdyistä muutoksista on kooste selostuksen luvussa 8.

Luonnoksesta saaduissa mielipiteissä näkyivät mm. liikennetkaisu ratikka ja maantie 152 jatke. Ratikan osalta korostuivat ratikan varren asuntoalueiden muutokset: Hakkila on ehdotuksessa pientaloalue. Maantie 152 kaivattiin vaihtoehtoa Tuusulan puolelle ja kommentoitiin myös useita eritasoliittymävarauksia, joita on nyt ehdotukseen karsittu. Muita merkittäviä mielipidekeskittymiä olivat Hiekkaharjun liikunta-alueiden muuttaminen asumiseen, jonka rajausta on ehdotukseen supistettu, ja Suomi 100 metsä, jonka lähialueita Kuninkaalassa on muutenkin muutettu ehdotukseen. Luonnoksen vuorovaikutuksen jälkeen tehdyistä muutoksista koostetaan ehdotuksen vuorovaikutuksen pohjaksi aineistoa, jotta lausunnon antajat, mielipiteitä jättäneet ja muut osalliset saavat selkeän käsityksen tehdyistä linjauksista.

Yleiskaavatoimikunnassa 27.2.2020 tehtyjen muutoksien (selostuksen liite 5.) lisäksi karttoihin on tehty teknisiä korjauksia mm. kulttuuriympäristön sekä ulkoilu- ja ratsastusreittien osalta. Teknisillä korjauksilla ei ole vaikutusta kaavan sisältöön.

Ehdotuksen vuorovaikutus ja viimeistely

Seuraavaksi yleiskaavaehdotus viedään kaupunginhallitukseen nähtäville asetettavaksi. Vuorovaikutus ajoittuu huhtikuulta toukokuulle. Ehdotuksesta pyydetään lausunnot vastaavilta tahoilta kuin luonnosvaiheessa. Asukastilaisuuksia järjestetään kolme yleiskaavan omaa ja sen lisäksi osallistumme ajankohtaisiin vuorovaikutustilaisuuksiin. Yleiskaavaehdotuksesta voi jättää muistutuksia nähtävillä olon aikana niin kirjaamoon kuin sähköisen järjestelmän kautta.

Mikäli vuorovaikutus ja vaikutusten arviointien täydentäminen ei tuota merkittäviä muutoksia ehdotukseen, voidaan se viimeistellä syksyn 2020 aikana kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.3.2020 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi 17.3.2020 päivätty yleiskaava 2020 ehdotus (YK0048).

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine selosti asiaa kokouksessa.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet:

Yleiskaava 2020 ehdotus (YK0048)

- YK2020 kaavakartta 17.3.2020
- Oikeusvaikutteinen liitekartta: arvokas kulttuuriympäristö
- Oikeusvaikutteinen liitekartta: luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet
- Merkintöjen selitykset ja määräykset
- Yleiskaavan selostus 17.3.2020

- Vastineet luonnoksesta annettuihin lausuntoihin

Oheismateriaali

- Yleiskaavaluonnoksesta annetut lausunnot
- Vaikutusten arvioinnit:
  - a) Asumisen vaikutusten arviointi
  - b) Elinkeinopoliittisten vaikutusten arviointi
  - c) Ilmastovaikutukset
  - d) Kaupan vaikutusten arviointi
  - e) Liikenteelliset vaikutukset ja sen liitteet
  - f) Melu- ja ilmanlaatuvaikutukset
  - g) Sosiaalisten vaikutusten arviointi
  - h) Taloudellisten vaikutusten arviointi
  - i) Vaikutukset kulttuuriympäristöön
  - j) Luontovaikutusten arviointi ja sen liitteet
- Vuorovaikutusraportti 3: mielipiteet luonnoksesta
- Selvitys puroluonnnon täydennyskohteista
- Viljelypalstaselvitys

Täytäntöönpano: kaupunkirakenne ja ympäristö

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

yleiskaavapäällikkö Mari Siivola, puh. 040 336 0159
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi